

Eerste lezing: *Jesaja 63, 7 – 9*

Ik zal de liefde van de Eeuwige gedenken
en zijn roemrijke daden bezingen:
alles wat de Eeuwige voor ons heeft gedaan,
de goedheid die hij het volk van Israël bewees
in zijn ontferming en onbegrensde liefde.
Hij zei: 'Natuurlijk, het is mijn volk!
Mijn kinderen zijn te vertrouwen.'
Daarom wilde hij hun redder zijn.
In al hun nood was ook hijzelf in nood:
zij werden gered door de engel van zijn tegenwoordigheid.
In zijn liefde en mededogen heeft hij hen zelf verlost,
hij tilde hen op en heeft hen gedragen, alle jaren door.

Evangelie: *Lucas 1, 26 – 38*

In de zesde maand zond God de engel Gabriël naar de stad Nazaret in Galilea, naar een meisje dat was uitgehuwelijkt aan een man die Jozef heette, een afstammeling van David. Het meisje heette Maria. Gabriël ging haar huis binnen en zei: 'Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Heer is met je.' Ze schrok hevig bij het horen van zijn woorden en vroeg zich af wat die begroeting te betekenen had. Maar de engel zei tegen haar: 'Wees niet bang, Maria, God heeft je zijn gunst geschonken. Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Jezus noemen. Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heer, zal hem de troon van zijn vader David geven. Tot in eeuwigheid zal hij koning zijn over het volk van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.'
Maria vroeg aan de engel: 'Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog nooit gemeenschap met een man gehad.' De engel antwoordde: 'De heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw bedekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt, heilig worden genoemd en Zoon van God. Luister, ook je familielid Elisabet is zwanger van een zoon, ondanks haar hoge leeftijd. Ze is nu, ook al hield men haar voor onvruchtbaar, in de zesde maand van haar zwangerschap, want voor God is niets onmogelijk.' Maria zei: 'De Heer wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.' Daarna liet de engel haar weer alleen.

Overweging

'Scheur toch de wolken weg en kom!' zongen we aan het begin van deze viering, want er hangen wolken boven ons leven: de wolk van onze angst voor besmetting, de wolk van onze frustratie over wéér een harde lockdown, die ons verhindert met alle dierbaren Kerstmis te vieren. De wolk van teleurstelling dat zelfs de kleine feestelijkheden in onze kerk geen doorgang kunnen vinden. De wolk van onze zorg om de aarde die we plunderen in plaats van te koesteren. En we kunnen dat maar niet goed ombuigen. De wolk van ons verdriet en onze machteloosheid vanwege zoveel mensen die lijden.

Als het leven moeilijk wordt verkrampen we gemakkelijk, schieten we in verzet of kunnen we wegzakken in passiviteit. Dan zien we het licht van Gods aanwezige liefde niet meer, Dan schuiven daar wolken voor en is het donker om ons heen dubbel donker. 'Scheur toch die wolken weg, Eeuwige en kom!!', baden we daarom.

Vorige week werd ons al aangezegd dat de Eeuwige ons in dat roepen tegemoet komt

Vandaag maakt Jesaja ons duidelijk dat we met volle overtuiging zo mogen roepen, want, zo zegt hij, :‘ Onze nood is de zijne! De Eeuwige heeft een onbegrensde liefde voor ons, Hij houdt het met ons uit, het wachten, onze teleurstelling, onze onmacht en ons tekort schieten. Zijn trouw is onvoorwaardelijk, zoals de liefde van ouders voor hun kinderen dat is. Met andere woorden: Hij staat al naast ons! Sterker nog: in de anderhalve meter samenleving legt hij zijn hand op ons. Hij wil ons uit het donker optillen en draagt ons op handen. Hij neemt ons daarbij zoals we zijn! En Hij houdt niet op dat te doen, ook nu niet!

Het is aan ons of wij op die uitnodiging ingaan. Dat lukt niet als we in verzet komen tegen wat ons overkomt. Alleen als we ons leven van nu open tegemoet treden, met de intentie er zo goed mogelijk mee om te gaan, kunnen we het licht erin ontdekken. Een kind dat een zaklantaarn wil uitproberen weet dat het er mee in een donkere kast in moet duiken om te zien hoe sterk het licht is. We zullen het donker onder ogen moeten komen, willen we het licht van de sterren kunnen zien! Ontvankelijkheid voor wat zich aandient, is de enige weg naar oprecht geluk, naar een leven met God!

Maria gaat ons daarin vandaag voor. Zij leefde bepaald niet in een rustige tijd. Keizer Augustus uit Rome onderdrukte de Joodse bevolking. Hij probeerde zijn macht steeds meer te vestigen bv. door een volkstelling die hij liet houden. Als je weet wie je onderdanen zijn kun je hen immers gericht uitbuiten. Kortom: er was ook toen weinig reden tot onbekommerd leven.

En dan - zo vertelt het verhaal – staat er ineens een vreemdeling, in haar huis.. Maria schrikt: ze is niet voorbereid op dit onverwachte bezoek. Wie is dat wel? De ontmoeting met hem die ons te boven gaat is nu eenmaal geen alledaags gebeuren, meestal treft het ons onverwacht. Gabriël! ‘ Gabber, Maatje van God’ heet de engel. Dat klinkt veelbelovend! In maar een paar stappen wordt een vertrouwensband opgebouwd:

Gabriël zegt allereerst: wees niet bang! Dat is meer dan een vriendelijk woord van geruststelling: Het is een uitnodiging ons niet door angst te laten leiden, ook al weten we niet wat de toekomst brengen zal. Want als we ons door angst laten regeren kunnen we ons niet openen voor wat komen gaat.

Vervolgens zegt hij: ‘God heeft je zijn gunst geschonken’ Ook wel vertaald met: de Eeuwige is bij jou! Om het met Jesaja te zeggen: hij heeft je lief, hij draagt jou! Dat zijn liefdevolle woorden.

Dan komt hij ter zake: Hij vertelt haar dat ze het leven zal schenken aan een kind dat ‘zoon van de Allerhoogste’ zal worden genoemd. Dat roept natuurlijk vragen op! Dan zegt hij: ‘De heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw bedekken’. Anders gezegd: bij deze geboorte is God als leven scheppende kracht in het spel! Dit leven is uit Hem geboren!

Daar doet ze het mee, zo meldt het verhaal. Zij opent haar hart voor het verlangen van de Eeuwige, Ze ontvangt zijn liefde en beantwoordt die: ‘Laat met mij geschieden wat u hebt gezegd’. Zo vertrouwt zij zich aan hem toe en daarmee aan een onzekere, onbekende toekomst. Alleen zo kan uit haar de mens geboren worden die ‘het Licht der wereld’ is, de mens waarin Gods goedheid ons rakelings nabij komt.

Maria was bereid medewerker te worden van Gods koninkrijk van zachtaardige dienstbaarheid. Zo verwachtte zij de komst van haar kind, zo verwachtte zij het Heil van

Godswege. En dat bracht haar tot zingen. Een lied waarvan we de beginregels zongen: het Magnificat. Het is een loflied op de Eeuwige, maar ook een lied van kracht en strijdbaarheid voor de wereld die van God is. Ontvankelijkheid is geen passieve houding, maar geeft moed en brengt inzet mee!

Over vier dagen is het Kerstmis. Ik wens ons allen toe dat we, net als de ballingen van toen en net als Maria, mogen groeien in hoop en ontvankelijkheid voor het goede. Dan zal – ondanks de anderhalve meter samenleving - het woord uit de psalm waarheid worden:

Zij ontmoeten elkander, genade en waarheid,
Gerechtigheid en vrede: zij kussen elkaar

Dat het naderend licht van Kerstmis in onze harten mag gaan branden. Dat we elkaar nabij mogen zijn en in elkaars harten liefde, warmte en gerechtigheid uitzaaien. Dat het kind zo in ons geboren mag worden en wij dragers worden van het Licht in deze wereld.

Anneke Grunder o.p.